

11.11.2013

TEATIS LIIKMETELE

(0097/2013)

Teema: Madalmaade Parlamendi Esimese Koja põhjendatud arvamus, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))

Vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 artiklile 6 võib iga liikmesriigi parlament kaheksa nädala jooksul alates seadusandliku akti eelnõu edastamise kuupäevast saata Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni presidendile ning nõukogu eesistujale põhjendatud arvamuse selle kohta, miks kõnealune eelnõu ei vasta tema arvates subsidiaarsuse põhimõttele.

Euroopa Parlamendi kodukorra kohaselt vastutab subsidiaarsuse põhimõtte järgimise eest õiguskomisjon.

Teavitamise eesmärgil on teatisele lisatud Madalmaade Parlamendi Esimese Koja põhjendatud arvamus üldnimetatud ettepaneku kohta.

Põhjendatud arvamus (subsidiarsus), mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534)

Kooskõlas ettenähtud menetlusega kontrollis Madalmaade Parlamendi Esimene Koda ülalnimetatud ettepanekut subsidiaarsuse põhimõttest lähtudes. Seejuures kohaldas ta Euroopa Liidu lepingu artiklit 5 ja Lissaboni lepingule lisatud protokoll nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta.

Käesoleva kirjaga teavitam Teid esindajatekoja otsusest. Sama kiri saadeti Euroopa komisjonile, Euroopa Liidu nõukogule ja Madalmaade valitsusele.

Esimese Koda enamus leiab, et ettepanek asutada Euroopa Prokuratuur (COM(2013)0534) ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele. Esimene Koda nõustub, et ELi rahaliste vahenditega seotud pettusevastane võitlus on oluline, kuid usub, et kriminaalõigus on eelkõige riiklik kohustus ning et seetõttu on nende kuritegude uurimine ja süüdistuse esitamine eelkõige liikmesriikide ametiasutuste ülesanne. Esimene Koda on arvamusel, et Euroopa Komisjon ei ole piisavalt selgitanud, mis on uue ELi pädevuse loomise lisandväärtus kriminaaluurimise ja süüdistuse esitamise valdkonnas. Esimene Koda eelistab seda, et EL keskendub sõltumatuse suurendamisele ja edendamisele, OLAFi tulemuslikkusele ja tõhususele ning liikmesriikide koostööle, mitte selle nõrgendamisele, nagu komisjon välja pakub. Kuigi komisjon märgib ka mõjuhinnaangust, et liikmesriigid ei võta piisavalt meetmeid ELi rahaliste vahenditega seotud pettuse vastaseks võitluseks, ei ole see väide piisavalt tõestatud. Samuti ei anna OLAFi aruanded sellele väitele piisavat alust.

Lisaks tõdeb koda, et reeglina toimub pettus riiklikul või kohalikul tasandil, ning on seepärast seisukohal, et asjakohane pettusevastane võitlus sõltub nende tasandite otsusekindlast tegevusest.

Euroopa Prokuratuurile antud volitused on liiga kaugeleulatuvad; need tuleks anda riikide ametiasutustele. Euroopa Prokuratuurile antud ainupädevusega kaasneb oht, et riiklikul tasandil on kuritegude eest süüdistuse esitamine takistatud, kuna ei ole selge, kui kaugele mõiste „Euroopa Liidu finantshuvid” laieneb. Peale selle võib Euroopa Prokuratuuri rakendussüsteemiga saavutada selle, et riiklikud asutused viivad läbi Euroopa tasandi uurimisi, millega kaasneb oht, et Euroopa tasandi uurimised viiakse läbi riiklike prioriteetide ja riiklike pettusevastaste uurimismeetmete kasutamise arvelt. Samuti võib Euroopa Prokuratuuri tegevus seeläbi viia riiklikud kriminaalõigusasutused konflikti nende asutustega. Peale selle ei selgu Euroopa Komisjoni ettepanekust, kuidas sellises olukorras konflikte lahendada.

Kuigi Euroopa Prokuratuurile nähakse ette Euroopa Liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vallas ainupädevus, siis praktikas ei toimuks see piiritlemine peaaegu mitte kunagi, eriti rakendamisel. Kuriteod, eriti keerukad juhtumid, esinevad harva üksinda ning on üldjuhul erinevate seadusrikkumiste kogum. Osaliselt seadusrikkumiste omavahelise seotuse tõttu eeldatakse suuri kontrolliprobleeme ja keerulisi prioriteetide seadmise küsimusi.

Esimene Koda on ka arvamusel, et olemasolevate riiklike ja Euroopa mehhanismide optimaalne kasutamine annab piisavalt võimalusi, et võidelda tõhusalt ELi rahaliste

vahenditega seotud pettuste vastu. Euroopa Komisjon peab olemasolevaid mehhanisme Eurojusti ja OLAFi raames optimaalselt kasutama, et jõuda tulemusliku pettusevastase võitluseni ELi tasandil. Esimene Koda näeb ka lisandväärtust liikmesriikide uurimisasutuste ja prokuratuuride vahelisel koostööl.

Eelpool nimetatud põhjustel järeldeb esindajatekoja enamus, et ettepanek asutada Euroopa Prokuratuur (COM(2013)0534) on vastuolus subsidiaarsuse põhimõttega.